

D 13

Disciplinärende – auktoriserade revisorn A-son

Revisorsnämnden meddelar auktoriserade revisorn A-son varning.
--

1 Inledning

Revisorsnämnden (RN) har mottagit en anmälan beträffande auktoriserade revisorn A-son och har därför öppnat detta disciplinärende. Anmälan rör hans uppdrag som vald revisor i två aktiebolag. Detta beslut behandlar hans revision i ett av dessa bolag för räkenskapsåret 2010. Bolaget hade kalenderår som räkenskapsår. A-sons revisionsberättelse är daterad den 15 april 2011 och avviker inte från standardutformningen.

2 A-sons dokumentation och yttranden m.m.

RN har tagit del av A-sons revisionsdokumentation för räkenskapsåret 2010.

Av ett e-postmeddelande den 17 maj 2011 från bolagets ekonomichef till A-son, med kopia till bolagets verkställande direktör, framgår att ekonomichefen hade föreslagit en text till årsredovisningens förvaltningsberättelse med upplysning om att två kontrollbalansräkningar upprättats per den 31 december 2010 respektive per den 31 mars 2011, att åtgärder hade vidtagits för att förbättra resultatet och att den senare kontrollbalansräkningen visade att det egna kapitalet var återställt.

Av A-sons revisionsdokumentation framgår också de bedömningar som han gjorde av bolagets förmåga att fortsätta sin drift och av händelser efter räkenskapsårets utgång. Granskning skedde fram till maj 2011. Det framgår även att han granskade de två kontrollbalansräkningarna.

A-son har uppgett följande.

Bolaget befann sig under våren 2011 i en situation då man på bolagsstämma (första kontrollstämma) hade lagt fram en kontrollbalansräkning som utvisade att det egna kapitalet per den 31 december 2010 hade understigit det registrerade aktiekapitalet. Sedan styrelsen efter utgången av det första kvartalet 2011 hade kunnat konstatera att bolaget via ett starkt resultat hade återhämtat kapitalbristen, upprättades en andra kontrollbalansräkning.

Bolaget kom således att i enlighet med aktiebolagslagen (2005:551) upprätta en andra kontrollbalansräkning den 17 maj 2011, per den 31 mars 2011. Den utvisade att bolagets egna kapital översteg det registrerade aktiekapitalet. Hans uppfattning var att styrelsen skulle redogöra för detta förhållande i förvaltningsberättelsen i årsredovisningen för räkenskapsåret 2010. Han kommunicerade detta med styrelsen. I diskussion med bolagets verkställande direktör och ekonomichefen bestämdes att bolaget skulle ta med en text om att kontrollbalansräkningar hade upprättats för att saken inte skulle behöva anmärkas i revisionsberättelsen. De var överens om texten. Av e-postkorrespondensen mellan honom och bolaget framgår också tydligt avsikten att förvaltningsberättelsen i den slutliga årsredovisningen skulle kompletteras med en upplysning om att det efter räkenskapsårets slut hade upprättats två kontrollbalansräkningar, varav den ena utvisade att bolagets eget kapital översteg det registrerade aktiekapitalet. En ny version av årsredovisningen, med nämnda komplettering, framtogs också och översändes till honom via e-post.

Han har dock nu vid genomgång av dokumenten upptäckt att redogörelsen i förvaltningsberättelsen hade fallit bort. Eftersom han felaktigt var av uppfattningen att texten fanns med i förvaltningsberättelsen, blev det inte aktuellt att överväga någon motsvarande upplysning i revisionsberättelsen. Självfallet skulle en sådan upplysning i revisionsberättelsen ha varit befogad med den utformning som förvaltningsberättelsen faktiskt fick. Detta var ett förbiseende från hans sida.

Av misstag kom följaktligen den årsredovisning som slutligen framlades för honom att vara den ursprungliga versionen, daterad den 15 april 2011, vilket han inte uppmärksammade. Beträffande fortsatt drift ska i det sammanhanget, med hänsyn till bolagets förbättrade resultat och ställning, noteras att det inte fanns anledning att beröra frågan om fortsatt drift i revisionsberättelsen. Detta skulle också ha varit tydligt i årsredovisningen med den komplettering som enligt hans uppfattning fanns i förvaltningsberättelsen, och som han de facto beaktade vid avgivandet av revisionsberättelsen. I samband med granskningen av den andra kontrollbalansräkningen i mitten av maj 2011 uppdaterade han granskningen och dokumentationen kring fortsatt drift.

Vidare fick revisionsberättelsen en felaktig datering. Planen var ursprungligen att årsredovisningen och revisionsberättelsen skulle undertecknas den 15 april 2011. Som framgått beslutades dock senare att årsredovisningen skulle omarbetas efter upprättandet av den andra kontrollbalansräkningen i maj samma år. När han vid avgivandet av revisionsberättelsen tog fram det utkast som han hade i datorn, missade han att ändra det datum som han enligt plan hade skrivit i detta, dvs. den 15 april 2011.

Ingen hade något intresse av att antedatera vare sig årsredovisningen eller revisionsberättelsen. Det har helt enkelt skett ett misstag i hanteringen av dokumenten i detta fall. Han verkade för att styrelsen skulle ta fram såväl den första som den andra kontrollbalansräkningen. Han tryckte även på om den komplettering som skulle göras i förvaltningsberättelsen i stället för att låta den första versionen ligga till grund för en oren revisionsberättelse. I alla avseenden har han varit aktiv för att årsredovisningen skulle upplysa om bolagets aktuella situation och ge en rättvisande bild av dess resultat och ställning.

3 RN:s bedömning

Generellt sett bör var och en ha en rätt att utgå från att uppgifter i ett aktiebolags årsredovisning är riktiga om det uppges att den har upprättats enligt tillämplig lag om årsredovisning och har godkänts av en revisor.¹ Det är således av stor vikt att årsredovisningen inklusive förvaltningsberättelsen korrekt speglar den information som styrelsen har för avsikt att meddela omvärlden och bolagets intressenter. Det bör därför ställas höga krav på revisorns kontroll av att informationen i årsredovisningen är fullständig och korrekt. Att granska den slutliga årsredovisningen är därför ett viktigt moment vid revisionen.

Vidare följer av god revisionssed att en revisionsberättelse ska avges, dvs. dateras och undertecknas, i omedelbar eller nära anslutning till granskningsarbetets avslutande.²

Enligt RN:s uppfattning har A-sons granskning av den aktuella årsredovisningen inte varit så noggrann som god revisionssed kräver. Detta har lett till att hans revisionsberättelse har fått ett, i förhållande till den information som lämnades i förvaltningsberättelsen, felaktigt innehåll. Vidare har han avgett en revisionsberättelse med en felaktig datering. Även detta utgör ett åsidosättande av god revisionssed.

A-son har i nu behandlade avseenden åsidosatt sina skyldigheter som revisor. Han ska därför meddelas en disciplinär åtgärd. Det som läggs honom till last är, särskilt med beaktande av den bristande noggrannheten vad gäller granskningen av förvaltningsberättelsen, allvarligt. Han ska därför meddelas varning.

Med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen (2001:883) meddelar RN A-son varning.

Ärendet har avgjorts av RN genom dess tillsynsnämnd. I beslutet har deltagit hovrättspresidenten Sten Andersson, ordförande, f.d. hovrättspresidenten Gunnel Wennberg, vice ordförande, skattedirektören Vilhelm Andersson, advokaten Rune Brännström, auktoriserade revisorn Peter Ek, avdelningschefen Eva Ekström, auktoriserade revisorn Mikael Ernström, direktören Per-Ola Jansson och skattejuristen Kerstin Nyquist. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Anita Wickström, chefsjuristen Adam Diamant, revisionsdirektören Sören Bergner samt avdelningsdirektören Philip Lagerling som har föredragit ärendet.

¹ Jfr Högsta domstolens dom den 1 december 1998, NJA 1998 s. 734.

² Se t.ex. RN:s beslut den 6 december 2007 i ärende dnr 2007-1091.